

Samverkansavtal avseende gemensamma folkhälsoinsatser i Alingsås kommun för perioden 2021 – 2024

Dnr:
HSNV 2020-00139

Avtalsparter

Detta avtal är slutet mellan Alingsås kommun, nedan kallad kommunen, och Västra Götalandsregionens västra hälso- och sjukvårdsnämnd, nedan kallad HSN. Avtalet avser samverkan och samfinansiering av gemensamma folkhälsoinsatser i Alingsås kommun.

Avtalstid

Detta avtal gäller under perioden 2021-01-01 till 2024-12-31. Avsikten är att påbörja nya avtalsdiskussioner under våren 2024 inför kommande avtal.

Förutsättningar för samverkansavtalet

Det övergripande målet för Sveriges nationella folkhälsopolitik är att skapa samhällseliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. För att uppnå detta har åtta målområden tagits fram.

Nationella folkhälsopolitikens målområden är i linje med Agenda 2030. De uppmärksammar att hälsoskillnaderna är en utmaning för samhället som helhet utifrån perspektivet hållbar utveckling och utifrån ett effektivt utnyttjande av allmänna resurser. Ett samhälles välfärd och hållbarhet har direkt samband med folkhälsan och hur den är fördelad. Främjande och förebyggande insatser för en god och jämlik folkhälsa är en integrerad del i agendans alla delar och en förutsättning för en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling.

Agendan förenar ett stort antal etablerade principer och perspektiv som är centrala för folkhälsoarbetet så som mänskliga rättigheter och jämställdhet, liksom specifika gruppers förutsättningar. Rätten till bästa möjliga fysiska och psykiska hälsa är en mänsklig rättighet. Barn och ungas behov och rättigheter ska särskilt uppmärksammas. En ökad jämlikhet i hälsa och livsvillkor är en förutsättning för att uppnå ett långsiktigt socialt hållbart samhälle och ska särskilt beaktas i detta avtal.

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030¹ ska vägleda det gemensamma arbetet med Västra Götalands hållbara utveckling. Den består av ett mål, långsiktiga prioriteringar och tvärsektoriella kraftsamlingar. Strategin fokuserar på områden som utvecklas genom samarbete mellan organisationer och sektorer samt samverkan mellan lokal, regional, nationell och internationell nivå. Ökad inkludering är en långsiktig prioritering och fullföljda studier ett kraftsamlingsområde.

Andra regionala och kommunala styrdokument som ligger till grund för det lokala folkhälsoarbetet är:

- Västra Götalandsregionens budget
- Västra hälso- och sjukvårdsnämndens Mål- och inriktningsdokument.
- Budget för Alingsås kommun

---

¹ Remissversion.

Det gemensamma arbetet med folkhälsa och social hållbarhet

Avsikten med avtalet är att underlätta det tvärssektoriella samarbetet för att få ett bättre resursutnyttjande och större genomslagskraft. Arbetet med folkhälsa och social hållbarhet ska bedrivas strategiskt, systematiskt och målinriktat i syfte att förbättra befolkningens levnadsvillkor och hälsa samt utjämna skillnader i hälsa. Arbetet ska omfatta hälsofrämjande och förebyggande samt generella och riktade insatser. Arbetet ska bygga på långsiktighet och utgå från befolkningens behov.

Styrning och ledning

Arbetet med folkhälsa och social hållbarhet ska ha en politisk styrning. Tid bör avsättas för dialog i kommunens politiska nämnder/beredningar/utskott för förankring av folkhälsofrågor. Arbetet med folkhälsa och social hållbarhet ska genomsyra kommunens ordinarie verksamhet och bör integreras i kommunens styr- och ledningssystem. Arbetet ska utgå från identifierade behov samt bedrivas i samverkan med olika samhällsaktörer.

Kommunen och HSNs gemensamma presidieträffar utgör det organ som diskuterar och kommer överens om verksamhetsplan för nästkommande års prioriterade områden med åtgärder och budget inom ramen för avtalet. Även uppföljning av verksamhetsplan ska redovisas. Presidierna möts två gånger per år. Folkhälsa och social hållbarhet är en stående punkt på dagordningen. Folkhälsostrategen deltar på dessa möten.

Folkhälsostrateg

Till arbetet med folkhälsa och social hållbarhet ska en heltid folkhälsostrateg vara anställd med kommunen som huvudman och med arbetsgivaransvar för tjänsten. Tjänsten ska ha en central och strategisk placering i kommunen. Dialog ska kontinuerligt föras mellan kommunledning och folkhälsostrateg.

I uppdraget ingår att:

- verka för att arbetet med folkhälsa och social hållbarhet bedrivs strategiskt och i samverkan med andra
- ansvara för att arbetet bedrivs utifrån regionala och kommunala styrdokument
- ta fram verksamhetsplan, verksamhetsuppföljning och ekonomisk redovisning
- analysera och tillgängliggöra aktuell statistik över hälsoläget i kommunen
- samverka kring delregional verksamhet i syfte att förstärka det lokala arbetet

Kommunen ska ha dialog med ansvarig tjänsteperson på koncernkontoret vid förändringar av tjänsten t.ex. nyanställningar, tjänstledigheter eller omplaceringar. Vid nyanställningar eller längre vikariat, 12 månader, ska akademisk utbildning i folkhälsovetenskap eller motsvarande vara ett krav. Vid omorganiseringar som påverkar tjänstens placering ska kommunen föra dialog med ansvarig kontaktperson på Västra Götalandsregionen så att kravet på central och strategisk placering av tjänsten uppfylls.

Utvecklingsområden

Under avtalsperioden ska fokus vara att främja en jämlik hälsa och livsvillkor för befolkningen samt att främja och utveckla prioriterade gruppers delaktighet och inflytande i de insatser som görs. Under avtalsperioden kan HSN och kommunen efter dialog samlas kring ett gemensamt område för utbyte av erfarenheter och utvecklingsarbete.

Gemensamma prioriteringar och insatser

Arbetet med folkhälsa och social hållbarhet ska utgå från en långsiktig plan med framtagna behovsbilder och prioriteringar som ska innehålla uppföljningsbara mål/indikatorer. Den långsiktiga planen kan med fördel integreras och kopplas ihop med kommunens övergripande styrdokument.

En verksamhetsplan med budget och insatser ska tas fram årligen. Den ska innehålla en beskrivning av prioriteringar kring vilken/vilka målgrupper som i kommunen är i störst behov av insatser. Verksamhetsplanen ska utgå från den långsiktiga planen. Planen ska efter fastställande skickas till kommunstyrelsen för kännedom. Innan planen översändes till kommunstyrelsen ska den diskuteras på den gemensamma presidiedialogen under hösten. Planen ska skickas till ansvarig tjänsteperson på koncernkontoret, Västra Götalandsregionen, senast 1/12 årligen. Mall för budget se bilaga 1.

Uppföljning

Kommunen ska varje år följa det lokala arbetet i enlighet med detta avtal, se bilaga 2. Uppföljningsbilagan kan komma att revideras under avtalstiden. Bilagan ska senast den 25 januari årligen vara kontaktperson på koncernkontoret, Västra Götalandsregionen, tillhanda. Uppföljning av det lokala arbetet ska även till kommunstyrelsen för kännedom.

Koncernkontoret tar, på HSN:s uppdrag, initiativ till dialogmöte vid behov samt för avtalsuppföljning med kommunchef eller motsvarande under avtalsperioden.

Folkhälsostrategen ansvarar att fortlöpande följa upp och rapportera eventuella avvikelser gällande planerade folkhälsoinsatser eller budget till kommunledning och till ansvarig tjänsteperson på koncernkontoret, Västra Götalandsregionen.

Ekonomi

Finansiering och ersättning

Parterna svarar gemensamt för finansieringen av:

- Insatser utifrån årlig plan
- Lön och omkostnader för en heltid folkhälsostrateg.

Fördelningsprincipen för finansieringen är hälften vardera för HSN och kommunen. Hälso- och sjukvårdsnämnden och kommunen ersätter för perioden 2021–2024, vardera 1 050 000 kronor per år. Om det vid avtalsperiodens slut finns överskott ska detta återbetalas till respektive huvudman.

Under avtalsperioden kan en höjning av det årliga beloppet beslutas, utifrån principen 50/50 finansiering, under förutsättning att parterna är överens och ekonomiskt utrymme finns hos parterna.

Verksamhetsmedlen ska i första hand användas under samma år då ersättningen betalas ut. Medel som ej förbrukats ska betalas tillbaka till respektive avtalspart inom ramen för innevarande budgetår, senast 20/12.

Om det finns oförbrukade verksamhetsmedel kan kommunen efter samråd med ansvarig tjänsteperson på koncernkontoret, Västra Götalandsregionen, föra över 10% av HSN:s medel under förutsättning att kommunen går in med motsvarande resurs till nästkommande år. Detta kan enbart ske om verksamhetsmedel för en pågående eller planerad insats inte förbrukats under innevarande budgetår. Om överskottet överstiger 10%, av de totala verksamhetsmedlen, kan kommunen skicka en skriftlig förfrågan till HSN om att flytta medel till nästkommande år. I detta fall krävs beslut av HSN. En skriftlig begäran med tydlig plan ska inkomma senast 31:e oktober. Uppföljning ska ske inom ramen för ordinarie avtalsuppföljning och tydligt redovisas i budgeten. Överförda medel får inte föras över ytterligare ett år utan ska då betalas tillbaka till HSN.

Utbetalning

Betalning sker halvårsvis, i mars och september, från HSN till kommunen. Den årliga verksamhetsplanen med budget fungerar som grund för utbetalning från HSN.

Omförhandling eller tvist

Om förutsättningarna för detta avtal väsentligt ändras eller om villkoren i detta avtal inte har blivit uppfyllda under avtalsperioden har parterna rätt att kräva omförhandling. En skriftlig begäran om omförhandling ska inkomma. Om parterna inte enas om ändringar gäller detta avtal.

Vid eventuell tvist om tolkning och tillämpning av detta avtal löses frågan i första hand genom förhandlingar mellan berörda tjänstepersoner, i andra hand mellan berörda presidier. I annat fall löses tvisten i allmän domstol.

Vardera part har rätt att häva avtalet om den andra parten, i väsentligt hänseende, åsidosätter villkor som är av väsentlig betydelse för motparten eller inte utför sina åtaganden. Om rättelse inte sker inom 30 dagar efter skriftlig erinran kan avtalet hävas. Eventuell hävning sker skriftligt och gäller, från månadsskiftet, 6 månader efter det att skrivelsen inkommit.

.

Underskrifter

Göteborg den.....

..... den.....

.....
Nicklas Attefjord
Ordförande
Västra hälso- och sjukvårdsnämnden

.....
Daniel Filipsson
Ordförande kommunstyrelsen

.....
Ann-Sofi Isaksson
Ansvarig tjänsteperson

.....
Maria Standar
Kommundirektör